

Sygn. akt VI Ka 590/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Andrzej Żuk

Protokolant Małgorzata Pindral

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze M. K.

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2017 roku

sprawy **J. K.** ur. (...) w Z., s. A. i H. z domu K.

oskarżonego z art. 278 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Zgorzelcu

z dnia 10 października 2016 r. sygn. akt II K 406/16

uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego J. K. i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Zgorzelcu do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 590/16

UZASADNIENIE

J. K. został oskarżony o to, że :

I. w dniu 19 marca 2016r. w Ł. rejonu (...) dokonał zaboru w celu przywłaszczenia wiertarko-wkrętarki marki M. o wartości 518 zł czym działał na szkodę sklepu (...)

to jest o czyn z art.278§1 kk

II. w dniu 22 marca 2016r. w Ł. rejonu (...) dokonał zaboru w celu przywłaszczenia wideo-monitora marki P. (...)o wartości 620 zł czym działał na szkodę sklepu (...)

tj. o czyn z art.278§1 kk

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu wyrokiem z dnia 10 października 2016 r. /sygn. akt II K 406/16/:

1. uznał, iż oskarżony J. K. dopuścił się popełnienia ciągu przestępstw opisanych w punktach I i II części wstępnej wyroku, wyczerpujących znamiona występków z art. 278 § 1 kk i przy zastosowaniu art. 66 § 1 i 2 kk i art. 67 § 1 kk postępowanie warunkowo umorzył na okres 1 (jednego) roku próby;

2. na podstawie art. 67 § 3 kk zobowiązał oskarżonego J. K. do uiszczenia w okresie próby na rzecz pokrzywdzonego (...) Sp. z o.o. ul. (...), (...)-(...) W. kwoty 518 (pięćset osiemnaście) złotych tytułem naprawienia szkody;

3. na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 17 ust 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. Nr 49, poz. 223 z 1983r. z późn. zm.) zwolnił oskarżonego w całości od ponoszenia kosztów sądowych, zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa, w tym odstąpił od wymierzenia opłaty.

Apelację od tego wyroku wniósł oskarżyciel publiczny. Zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego.

W swojej apelacji zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść, a wyrażający się w mylnym ustaleniu przez Sąd pierwszej instancji, iż stopień winy i społecznej szkodliwości czynów wyczerpujących dyspozycję art. 278 § 1 kk, których dopuścił się J. K. nie jest znaczny, a w konsekwencji błędnym przyjęciu, że w sprawie zostały spełnione kumulatywne materialne przesłanki do warunkowego umorzenia postępowania na podstawie art. 66 § 1 i 2 kk oraz art. 67 § 1 kk w rezultacie warunkowym umorzeniu postępowania wobec oskarżonego, podczas gdy prawidłowa ocena okoliczności sprawy, a w szczególności stopień społecznej szkodliwości oraz zawinienia polegającego na krótkim czasokresie popełnienia zarzuconych czynów, braku przejawu inicjatywy ze strony oskarżonego w dążeniu do naprawienia szkody prowadzą do wniosku, że wobec oskarżonego brak jest podstaw do zastosowania wskazanego środka.

Stawiając ten zarzut oskarżyciel wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Zarzut apelacji oraz jej wniosek są uzasadnione.

W toku postępowania apelacyjnego nie były kwestionowane ustalenia w zakresie sprawstwa i winy oskarżonego J. K.. Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych dotyczył wyłącznie przekonania Sądu I instancji, że w sprawie nie jest konieczne wydawanie wyroku skazującego, natomiast zachodzą przesłanki materialne i formalne dla warunkowego umorzenia postępowania karnego. Sąd Okręgowy podzielił zarzut apelacyjny, iż dokonane przez Sąd Rejonowy w tym zakresie ustalenia są błędne. Dotyczy to zarówno oceny stopnia społecznej szkodliwości przypisanych oskarżonemu czynów, jak i oceny stopnia winy oskarżonego.

Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazał, na jakiej podstawie czynił ustalenia w zakresie przesłanek określonych w art. 66 § 1 i 2 kk. Podkreślał motywację oskarżonego, który utracił pracę i przez to jedyne źródło zarobkowania pozwalające na utrzymanie jego, konkubiny i rodziny oraz spłatę zaległości płatniczych, a także jego warunki i właściwości osobiste, w szczególności dotychczasową niekaralność. W zakresie tych ustaleń apelujący nie podniósł jakichkolwiek zarzutów. Jako przemawiające za odstąpieniem od karania Sąd I instancji uznał jednak również okoliczności popełnienia przez oskarżonego czynów, które "nie są na tyle niebezpieczne dla społeczeństwa oraz porządku prawnego, aby stosować w stosunku do jego sprawcy zwykłe zasady odpowiedzialności". Tym uzasadnił stwierdzenie, że społeczna szkodliwość czynów nie jest znaczna. Z wyjątkiem jednak powołania się na motywację oskarżonego, nie wskazał ten Sąd, które jeszcze spośród okoliczności wymienionych w art. 115 § 2 kk, przemawiały za uznaniem, że społeczna szkodliwość w przypadku obu zachowań J. K. nie była znaczna. Poza tym, o ile szeroko Sąd Rejonowy uzasadniał okoliczności podmiotowe charakteryzujące oskarżonego, to jednak nie wyjaśnił, na jakiej podstawie uznał, że również stopień jego winy nie był znaczny. Tymczasem argumenty przedstawione przez prokuratora w apelacji były nie tylko trafne, ale również dobrze i przekonująco uzasadnione.

Nie można bowiem tracić z pola widzenia tego, że czyny przestępcze oskarżonego nie miały charakteru wyjątkowego. Już sam fakt ich popełnienia w ciągu przestępstw wskazuje na to, że nie było to zdarzenie jednostkowe i drugorzędne. Przeciwnie powiązanie czasowe, miejscowe i motywacyjne wskazują, że popełnienie czynu zabronionego nie spowodowało u oskarżonego pozytywnej refleksji. Przeciwnie skuteczność pierwszej kradzieży skłoniła go do ponownego naruszenia normy karnej i to w bardzo krótkim okresie czasu, w tym samym miejscu, w podobny sposób. Nie można w tej sytuacji zgodzić się z Sądem Rejonowym, że takie zdarzenia nie niosły znacznego niebezpieczeństwa

dla społeczeństwa. Wartość mienia, które było przedmiotem przestępstwa, nie wykraczała wprawdzie znacząco nad kwotę wyznaczającą granicę przestępstwa i wykroczenia, jednak kwoty 518 zł i 620 zł na pewno nie mogą być uznane za małe.

Przy ocenie z kolei stopnia winy trzeba mieć na uwadze premedytację i zuchwałość działania oskarżonego. Kradzieże sklepowe dokonane w biały dzień i pomimo podejmowanych przez sklepy wielu prób uchronienia swojego mienia są bardzo częste, mają wpływ na koszty działalności przedsiębiorców, ale również na ceny i warunki oferowanych przez nie rzeczy. J. K. nie tylko podjął takie działania dwukrotnie w krótkim odstępie czasu, ale w dodatku w tym samym sklepie. Wszystko to stanowi raczej o znacznym stopniu jego winy.

Nie bez racji jest również kwestionowanie przez apelującego rzekomego zrozumienia naganności swojego zachowania przez oskarżonego. Ani w toku postępowania pierwszoinstancyjnego, ani też po nieprawomocnym skazaniu J. K. nie podjął próby naprawienia wyrządzonej szkody. Nie skontaktował się z pokrzywdzonym, nie zaoferował pieniędzy, ani innej formy odszkodowania, a przecież od popełnienia zarzuconych czynów upłynął już blisko rok.

Mając na uwadze wszystkie powyżej wykazane okoliczności rzutujące na ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynów oraz stopnia winy oskarżonego, ale również postawę sprawcy po popełnieniu czynów zabronionych, Sąd Okręgowy nie podzielił oceny Sądu I instancji o zaistnieniu przesłanek warunkowego umorzenia postępowania karnego. Nawet przyjmując za wiarygodną deklarowaną przez oskarżonego motywację, która nie była kwestionowana przez apelującego, nie można zgodzić się ze stwierdzeniem, że zasadne jest odstępstwo od wydania wyroku skazującego. Z uwagi na treść art. 454 § 1 kpk wydany w sprawie wyrok musiał zostać uchylony, a sprawa raz jeszcze winna być przedmiotem rozpoznania w toku postępowania w pierwszej instancji.

Ponownie rozpoznając sprawę, Sąd Rejonowy winien rozważyć wnikliwie przedstawione wyżej okoliczności przedmiotowe i podmiotowe sprawy, w szczególności dotyczące stopnia społecznej szkodliwości czynu i stopnia winy oskarżonego. Dokładna ich ocena również pod kątem postawy J. K. już po dokonaniu czynów zabronionych, umożliwi poczynienie prawidłowych ustaleń faktycznych i zastosowanie właściwej represji karnej.